သာသနဓဇ၊ ဓမ္မာစရိယ
ဒေါက်တာ အရှင်ဇနက
B.A (Indo-Aryan) Y.B.U
M.A (Buddhism) Sri Lanka
Ph.D (Philosophy) India ၏

အမှာစာ

ဒေါက်တာထွန်းဝင်းနှင့် ဇမ္ဗူတလူဗုဒ္ဓဓမ္မပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့မှ သုတ္တန်တရားတော်များအား အနှစ်ချုပ်၍ ပြည့်စုံအောင်တင်ပြထားသောဤစာအုပ်အား ဖတ်ရှုပြီး အောက်ပါအတိုင်း အမှာစာချီးမြှင့်အပ်ပါသည်။

အခန်း(၁)

လောကလူသားများစွာသည် လောကဓံရှစ်ပါးနှင့် အမြဲမပြတ် လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေကြရပေသည်။ သာမန်ပုထုဇဉ်လူသားမပြောနှင့် ဘုရားရှင်ပင်လျှင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးပေသည်။ “အကောင်း၊ အဆိုး၊ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ အခြွေအရံပေါခြင်း၊ အခြွေအရံရှားခြင်း ထိုရှစ်မျိုးသည် ဘယ်သူနဲ့မှမကင်းသလို ဘဝဟာ ခဏလေးပါပဲ၊ ချစ်သားတို့”လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားဆုံးမခဲ့ပါတယ်။ ဤစာအုပ်တွင် ထိုလောကဓံ ၈-ပါးထဲမှ ဆင်းရဲခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းအကြောင်း သိကောင်းစရာအတိမ်အနက်ကို သိရှိနိုင်စေရန် လမ်းပြထားပေသည်။

အခန်း(၂)

ကမ္မဟူသောပါဠိစကားကို မြန်မာလို ကံဟုခေါ်၏။ မြန်မာလို အမှုဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ စိတ်မှုအားဖြင့် (၃)မျိုးရှိ၏။ ကံဆိုသည်မှာ အလုပ်ဟုလည်း အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်ကောင်းမှ ကံဆိုတာဟာလည်း ကောင်းနိုင်ပေသည်။ ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်လျှင် ကုသိုလ်ကံဖြစ်စေနိုင်၏။ မကောင်းသောအလုပ်ကိုလုပ်လျှင် အကုသိုလ်ကံဖြစ်စေနိုင်၏။ ကံကောင်းအောင် မည်သို့ပြုမူပြောဆိုနေထိုင်ရမည်၊ ကံတွေတက်လာအောင် မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်။ ထိုကံ၊ ကံ၏အကျိုးနှင့်ပတ်သက်သောတရားတော်များကို ရှင်တော်မြတ်ဘုရားဟောကြားခဲ့သော သုတ္တန်များစွာထဲမှ ကောင်းနိုးရာများကို ထုတ်နှုတ်တင်ပြထားရာ လွန်စွာမှ ဖတ်ရှုမှတ်သားဆောင်ထားသင့်လှပေသည်။

အခန်း(၃)

“သဒ္ဓါ”ဆိုသည်မှ ယုံကြည်မှုဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရပေသည်။ ထိုယုံကြည်မှုကား အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာများသည် ဘုရားကို ယုံကြည်ကြ၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူခဲ့သောတရားတော်များကို ယုံကြည်ကြ၏။ သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်များ၏ဂုဏ်တော်ကို ယုံကြည်ကြ၏။ မိဘဆရာသမားများ၏ဂုဏ်ကို ယုံကြည်ကြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖို့ ထိုယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရားသည် အလွန်အရေးကြီးလှပေသည်။

“ဆရာ”ဟူသည် အတတ်လည်းသင် ပဲ့ပြင်ဆုံးမ သိပ္ပမချန် ဘေးရန်ဆီးကာ သင့်ရာအပ်ပို့ ဆရာတို့ ကျင့်ဖို့ဝတ်ငါးဖြာဟူသောကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ တပည့်များကို သွန်သင်စရာရှိသည်များကို မခြွင်းမချန်ဘဲ သင်ကြားပေး၏။ လောကအသိ၊ ဓမ္မအသိတရားများကို လိမ္မာရေးခြားရှိလာအောင် ယဉ်ကျေးသောလူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာအောင် သွန်သင်ပြသလမ်းညွှန်မှုပေးနိုင်သောသူကို ဆရာဟုခေါ်ဆိုသည်။

ထိုကဲ့သို့ သဒ္ဓါနှင့်ဆရာအကြောင်း အကျယ်တဝင့်သိရှိနိုင်စေရန် ရေးသားတင်ပြထားရာ နက်နဲစွာသိမြင်လာနိုင်ပေသည်။

အခန်း(၄)

ဝိဇ္ဇာဆိုသည်မှာ သိခြင်း၊ စရဏဆိုသည်မှာ အကျင့်ဖြစ်သည်။ သိမှ ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ အကျင့်ဆိုသည်မှာလည်း အမျိုးမျိုးရှိ၏။ ယောဂကျင့်စဉ်၊ သမာဓိကျင့်စဉ်၊ ဝိပဿနာကျင့်စဉ် စသည်ဖြင့် ကျင့်နည်းအမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ စုံလင်လှပေသည်။ မသိလျှင် ဘယ်လိုကျင့်ကြံမည်နည်း၊ သိလျှင်ရော သိသည့်အသိသည် မှန်ကန်သောအသိလား မှားယွင်းသောအသိလားဆိုတာ လွန်စွာမှအရေးကြီးလှပေသည်။

မှန်ကန်စွာသိမှ မှန်ကန်စွာကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ မှားယွင်းစွာသိလျှင် မှားယွင်းစွာပဲ ကျင့်ကြံနေပေလိမ့်မည်။ အသိမှန်မှ အကျင့်မှန်ပေလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည်

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်အောင်ကျင့်သည့်အကျင့်မျိုးကိုပဲ ကျင့်ကြံချင်ကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော်ငြားလည်း ရချင်တာကနိဗ္ဗာန်၊ ရောက်ရတာက သိပ်မဟန်ဆိုသလို အသိအမြင်မမှန်တော့ အကျင့်မမှန်၊ အကျင့်မမှန်တော့ ရောက်ရတာက ဟိုးအောက်အဝီစိဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ ထိုသို့မဖြစ်ရလေအောင် ဤစာအုပ်တွင် မြတ်ဗုဒ္ဓဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် သုတ္တန်တရားတော်များထဲမှ ကျင့်စဉ်နှင့်ပတ်သတ်သောတရားတော်များအနှစ်ချုပ် ကောက်နှုတ်တင်ပြထားရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းနည်းလမ်းကောင်းများကို ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ သိရှိနားလည်စေလာမည်မှာ ဧကန်အမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။

အခန်း(၅)အတွက်

မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူခဲ့သောတရားတော်များသည် အာဒိကလျာဏ-အစ၏ကောင်းခြင်း၊ မဇ္ဈေကလျာဏ-အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ ပရိယောသာဏကလျာဏ-အဆုံး၏ကောင်းခြင်းဆိုသည့် စ၊ လယ်၊ ဆုံး ကောင်းခြင်းဂုဏ်အဖြာဖြာတို့နှင့် ပြည့်စုံလှပေသည်။ ဤသို့ ကောင်းခြင်းဂုဏ်အဖြာဖြာတို့နှင့်ပြည့်စုံလှသည့်တရားတော်များကို လိုရင်းအနှစ်ချုပ် ကောက်နှုတ်တင်ပြထားပေရာ စာဖတ်သူဓမ္မမိတ်ဆွေများအတွက် မှတ်သားဖွယ်ရာ၊ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သောအသိအမြင် ဉာဏ်ပညာအလင်းများပေးစွမ်းနိုင်မည်မှာ မလွဲဧကန်ပင်ဖြစ်ပါသည်ဟု ညွှန်းဆိုအမှာပါးလိုက်ရပေသည်။

၁၃၈၂-ခုနှစ်

ဒေါက်တာအရှင်ဇနက

သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ
B.A (Indo-Aryan) Y.B.U
M.A (Buddhism) Sri Lanka
Ph.D (Philosophy) India

မာတိကာ

စဉ် အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အခန်း(၁) ဆင်းရဲချမ်းသာနှင့်ပတ်သတ်သော တရားတော်များ

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁။ မဟာဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်(ကာမချမ်းသာ/စျာန်ချမ်းသာ) ---------------------------------- ၁
၂။ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်(ချမ်းသာဖြင့်သာ ချမ်းသာရ) ---------------------------------- ၂
၃။ မဟာသစ္စကသုတ်(ချမ်းသာဆင်းရဲ ကျွန်နှင့်သခင်) ---------------------------------- ၃
၄။ စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ်(စွဲလမ်းမှုကင်းကွာ နတ်ထက်သာ) -------------------------- ၃
၅။ စူဠဓမ္မသမာဒါနသုတ်(လမ်းမှား၂-ခုနှင့် လမ်းမှန်) ---------------------------------- ၄
၆။ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ်(သုစရိုက်၁၀-ပါး ကျင့်/မကျင့်) ------------------------------ ၅

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၇။ ဗဟုဝေဒနီယသုတ်(ချမ်းသာသုခအမျိုးမျိုး) ---------------------------------- ၇
၈။ လဋုကိကောပမသုတ်(ရှောင်သုခ ဆောင်သုခ) ---------------------------------- ၈
၉။ ဒီဃနခသုတ်(ဝေဒနာသုံးမျိုးဟောပြ သောတာပန်) ---------------------------------- ၉
၁၀။ မာဂဏ္ဍိယသုတ်(နိဗ္ဗာန်တွင်နေသူနှင့် ၃၁-ဘုံတွင်နေသူ) -------------------------- ၁၀
၁၁။ စူဠသကုလုဒါယိသုတ်(၅-ပါးသောအကျင့်သီလ/ချမ်းသာသောလောက) -------------- ၁၂
၁၂။ ဝေခနသသုတ်(ဆုံးမတဲ့အတိုင်းကျင့်သူ ခနလေးနဲ့နိဗ္ဗာန်ရ) -------------------------- ၁၄
၁၃။ ပိယဇာတိကသုတ်(စွဲလမ်း၍ချစ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ) -------------------------------- ၁၅
၁၄။ သုဘသုတ်(ကာမဂုဏ်ချမ်းသာမရှိသောချမ်းသာ) ---------------------------------- ၁၆

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၅။ သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ်(ဒုက္ခမရှိသောအတ္တဘော) ---------------------------------- ၁၈
၁၆။ စူဠသုညတသုတ်(တစ်ခုတည်းသောသညာရှိကချမ်းသာရ/သုညတရား) -------------- ၁၉
၁၇။ ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ်(ချမ်းသာစွာနေနိုင်ရန် ပွားများရမည့်တရား၅၈-ပါး) -------------- ၂၂
၁၈။ ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်(အာရုံကို မိမိလိုသလိုမှတ်ယူနိုင်) ---------------------------- ၂၂

ဒီဃနိကာယ်

၁၉။ ပါသာဒိကသုတ်(ရဟန်းသည် ချမ်းသာခံစားအပ်၏) ---------------------------------- ၂၄
၂၀။ သက္ကပဉှသုတ်(ဝေဒနာသုံးမျိုးကို မှီဝဲအပ်၏) ---------------------------------- ၂၆

သံယုတ္တနိကာယ်

၂၁။ ပေါက္ခရဏီသုတ်(ရေကန်ဥပမာ/သောတာပန်၏ဆင်းရဲဒုက္ခ) -------------------------- ၂၈
၂၂။ နတုမှာကသုတ်(ခန္ဓာငါးပါး၌စွဲလမ်းမှုကိုပယ်မှ ချမ်းသာရ/ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ဥပမာ) - ၂၉
၂၃။ နခသိခါသုတ်(မြေဥပမာ/သောတာပန်၏ ဆင်းရဲဒုက္ခ)-------------------------------- ၃၀

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

၂၄။ ဒုတိယပါပဏိကသုတ်(အမြင်, ဝီရိယ, အမှီရှိအပ်၏) ---------- ၃၀
၂၅။ လောကဓမ္မသုတ်(လောကဓံရှစ်ပါးနှင့်အရိယာ) ---------- ၃၂
၂၆။ သပ္ပုရိသသုတ်(သူတော်ကောင်းကြောင့်ချမ်းသာဖြစ်/
အရိယာသည် လူသားအားလုံး၏အကျိုးကိုဆောင်၏) ---------- ၃၄
၂၇။ အန္ဓသုတ်(နှစ်ဖက်မြင်သူဖြစ်ရမည်) ---------- ၃၄

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

၂၈။ အပ္ပမာဒဝဂ်၊ သာမာဝတီဝတ္ထု(သေခြင်းနှင့်မသေခြင်း) ---------- ၃၅
၂၉။ စိတ္တဝဂ်၊ ပူတိဂတ္တတိဿတ္ထေရဝတ္ထု(ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော) ---------- ၃၅
၃၀။ စိတ္တဝဂ်၊ အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု(စိတ်ကိုဆုံးမမှ ချမ်းသာရ) ---------- ၃၆
၃၁။ စိတ္တဝဂ်၊ သောရေယျဝတ္ထု(စိတ်ကသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုပေးနိုင်) ---------- ၃၆
၃၂။ ဇရာဝဂ်၊ ဥတ္တရာထေရီဝတ္ထု(ရုပ်ခန္ဓာသည် မတည်မြဲ) ---------- ၃၆
၃၃။ သဟဿဝဂ်၊ ဗဟုပုတ္တိကတ္ထေရီဝတ္ထု(အရိယာဖြစ်မှ လူဖြစ်ကျိုးနပ်) ---------- ၃၆
၃၄။ ဗုဒ္ဓဝဂ်၊ သမ္ဗဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု(ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်း) ---------- ၃၇
၃၅။ သုခဝဂ်၊ ဧကဥပါသကဝတ္ထု(နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသည် ဉာဏ်၌ဖြစ်၏) ---------- ၃၇
၃၆။ ပိယဝဂ်၊ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု(တဏှာကြောင့် စိုးရိမ်,ကြောက်ရွံ့မှုဖြစ်) ---------- ၃၇
၃၇။ ကောဓဝဂ်၊ ရောဟိနီခတ္တိယကညာဝတ္ထု(တဏှာကင်းက ချမ်းသာရ) ---------- ၃၇
၃၈။ တဏှာဝဂ်၊ သက္ကပဥှဝတ္ထု(တရားသည် အမြတ်ဆုံး) ---------- ၃၈
၃၉။ မုစလိန္ဒဝဂ်၊ မုစလိန္ဒသုတ်(မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်သည် အမြတ်ဆုံးချမ်းသာ) ---------- ၃၈
၄၀။ သောဏဝဂ်၊ ကုမာရကသုတ်(မကောင်းမှုသည် ဆင်းရဲမှုမလွတ်နိုင်) ---------- ၃၈
၄၁။ ဧကကနိပါတ်။ ပဌမဝဂ်၊ မက္ခသုတ်(ကျေးဇူးသိတတ်သူသာ နိဗ္ဗာန်ရောက်) ---------- ၃၈
၄၂။ အဋ္ဌကဝဂ်၊ အတ္တဒဏ္ဍသုတ်(မြတ်သောကိုယ်ဖြင့် ချမ်းသာစွာနေသောသူ) ---------- ၃၉
၄၃။ နန္ဒဝဂ်၊ လောကသုတ်(သဿတဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပယ်မှအရိယာဖြစ်) ---------- ၃၉
၄၄။ တိကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ဓါတုသုတ်(သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်၏) ---------- ၄၁
၄၅။ တိကနိပါတ်၊ တတိယဝဂ်၊ နိဿရဏသုတ်(ထွက်မြောက်ကြောင်း ၃-ပါး) ---------- ၄၂

အခန်း(၂) ကံ, ကံ၏အကျိုးနှင့်ပတ်သတ်သော တရားတော်များ

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၄၆။ အာကင်္ခေယျသုတ်(အပြစ်အနည်းငယ်ကို ဘေးဟုရှု/သီလ သမထ ဝိပဿနာကျင့်ရန်) ---- ၄၃
၄၇။ စူဠဂေါသိင်္ဂသုတ်(ဘုရားချီးမွမ်းသောရဟန်း) ---------- ၄၄
၄၈။ မဟာအဿပုရသုတ်(ပုထုဇဉ်ဘဝသစ်မဖြစ်မှ ရဟန်းဖြစ်) ---------- ၄၅
၄၉။ စူဠအဿပုရသုတ်(မေတ္တာပွားမှ ရဟန်းဖြစ်) ---------- ၄၆
၅၀။ ကကစူပမသုတ်(မေတ္တာ/လွှဥပမာ) ---------- ၄၈
၅၁။ သာလေယျကသုတ်(သုစရိုက်၁၀-ပါးနှင့် နိဗ္ဗာန်) ---------- ၄၉
၅၂။ ဝေရဉ္စကသုတ်(သုစရိုက်တရားများကို လိုက်နာကျင့်ကြံသင့်ပုံ) ---------- ၅၀
၅၃။ မဟာသီဟနာဒသုတ်(၃၁-ဘုံ ယခုရောက်ပုံ) ---------- ၅၀

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၅၄။ ဝါသေဋ္ဌသုတ်(ဆရာစစ်ဆရာမှန်/ကံကြောင့်သတ္တဝါဖြစ်) ---------- ၅၁
၅၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ မဟာဝဂ်၊ ဝါသေဋ္ဌသုတ်(ကံ, ကံ၏အကျိုး/၃၁-ဘုံသည် ကံကြောင့်ဖြစ်) --- ၅၂
၅၆။ ဥပါလိသုတ်(မနောကံသာအဓိက) ---------- ၅၆
၅၇။ ကုက္ကုရဝတိကသုတ်(ကံ၄-မျိုးနှင့် သတ္တဝါဖြစ်ပုံ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ပုံ) ---------- ၅၇
၅၈။ အပဏ္ဏကသုတ်(နောင်ဘဝရှိ/မရှိနှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်သူ) ---------- ၅၈
၅၉။ အဂ္ဂိဝစ္ဆသုတ်(သေလွန်ပြီးနောက် ဇာတိဖြစ်, မဖြစ် မရှိ) ---------- ၆၀
၆၀။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ယမကသုတ်(ရဟန္တာသေလျှင် ပြတ်/မပြတ်) ---------- ၆၂
၆၁။ အနုရာဓသုတ်(သတ္တဝါသေလျှင် ပြတ်/မပြတ်) ---------- ၆၇
၆၂။ သမဏမုဏ္ဍိကသုတ်(ပုထုဇဉ်ကံ ပုထုဇဉ်အကြံ အားလုံးချုပ်) ---------- ၆၉
၆၃။ ဗာဟိတိကသုတ်(မကောင်းမှုအားလုံးရှောင် ကောင်းမှုအားလုံးဆောင်) ---------- ၇၂
၆၄။ သုဘသုတ်(ကာမဂုဏ်ချမ်းသာမရှိသောချမ်းသာ)
(မေတ္တာစိတ်၏အခြံအရံဖြစ်သည့် ၅-ပါးသောအကျင့်သီလ) ---------- ၇၄

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၆၅။ ဒေဝဒဟသုတ်(ငါးပါးသီလကိုကျင့်ခြင်းဖြင့် ဆင်းရဲမကုန်/မြားဖြောင့်တရား) ---------- ၇၆
၆၆။ သာမဂါမသုတ်(ညီညွတ်ခြင်းတရား ၆-ပါး) ---------- ၇၉
၆၇။ မဟာစတ္တာရီသကသုတ်(မဂ္ဂင် ၈-ပါး/သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ရှေ့သွားဖြစ်၏) ---------- ၈၀
၆၈။ ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ်(အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်) ---------- ၈၁
၆၉။ နဂရဝိန္ဒေယျသုတ်(ပူဇော်အပ်/မပူဇော်အပ်သောရဟန်း) ---------- ၈၂

ဒီဃနိကာယ်

၇၁။ သောဏဒဏ္ဍသုတ်(သီလနှင့်ပညာကို အမြတ်ဆုံးဟုဆိုခြင်း) ---------- ၈၃
၇၂။ တတိယဥပနိသသုတ်(သီလ၏အပြစ်/အကျိုး) ---------- ၈၃
၇၃။ ဒသုတ္တရသုတ်(ကျေးဇူးများသောတရား ၉-ပါး/ပယ်အပ်သောတရား ၉-ပါး) ---------- ၈၄

သံယုတ္တနိကာယ်

၇၄။ မနုဉ္ဉာနိသုတ်(အမျက်ဒေါသကို ပယ်ရှင်းရန်) ---------- ၈၅
၇၅။ အက္ကောသကသုတ်(အမျက်ကို မတုံ့ပြန်သူ) ---------- ၈၅
၇၆။ ကူဋ္ဌသုတ်(မသိလို့မှားတာပါ/အကုသိုလ်သည် ပယ်၍ရ၏) ---------- ၈၆
၇၇။ ဩက္ခာသုတ်(မေတ္တာသည် သာသနာ၏ကျောရိုး) ---------- ၈၆

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

၇၈။ အဝကုဇ္ဇသုတ်(ပညာကွာခြားသူသုံးဦး) ---------- ၈၆
၇၉။ ပဌမသမ္မတ္တနိယာမသုတ်(တရားတန်ဖိုးသိသူနှင့်မသိသူ) ---------- ၈၈
၈၀။ ဆက္ကနိပါတ်၊ သာရဏီယဝဂ်၊ မစ္ဆဗန္ဓသုတ်(ကံ၏အကျိုးက ဒီဘဝမှာခံစားရ) ---------- ၈၈
၈၁။ အဓိဂမသုတ်(ကုသိုလ်ပြည့်ဝရန် ထိုက်/မထိုက်တရား ၆-ပါး) ---------- ၈၉
၈၂။ ဥဒကူပမာသုတ်(ရေဥပမာ) ---------- ၉၀
၈၃။ တဏှာမူလကသုတ်(တဏှာအရင်းခံ ၉-ပါး) ---------- ၉၂
၈၄။ ပဗ္ဗဇိတအဘိဏှသုတ်(မပြတ်ဆင်ခြင်ရမည့်တရား ၁၀-ပါး) ---------- ၉၃

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

၈၅။ ယမကဝဂ်၊ စက္ခုပါလတ္ထေရဝတ္ထု(ပြစ်မှားလိုသောစိတ်) ---------- ၉၄
၈၆။ ယမဝဂ်၊ မဋ္ဌကုဏ္ဍလီဝတ္ထု(သန့်ရှင်းကြည်လင်သောစိတ်) ---------- ၉၄
၈၇။ အပ္ပမာဒဝဂ်၊ ကုမ္ဘဃောသကဝတ္ထု(အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြေအရံပေါ်များ) ---------- ၉၄
၈၈။ ပုပ္ဖဝဂ်၊ မစ္ဆရိယကောသိယသေဋ္ဌိဝတ္ထု(စည်းစိမ်ကိုမပျက်စီးစေဘဲကျင့်) ---------- ၉၄
၈၉။ ဗုဒ္ဓဝဂ်၊ အာနန္ဒတ္ထေရပဉှာဝတ္ထု(ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမ) ---------- ၉၅
၉၀။ မေဃိကဝဂ်၊ မေဃိကသုတ်(မိတ်ဆွေကောင်းရှိသူ) ---------- ၉၅
၉၁။ ဧကကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ လောဘသုတ်(လောဘကိုပယ်စွန့်) ---------- ၉၆
၉၂။ ဧကကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ဒေါသသုတ်(ဒေါသကိုပယ်စွန့်) ---------- ၉၆
၉၃။ ဧကကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ မောဟသုတ်(မောဟကိုပယ်စွန့်) ---------- ၉၆
၉၄။ တတိယဝဂ်၊ မုသာဝါဒသုတ်(မုသားပြောဆိုသူသည်
မည်သည့်မကောင်းမှုကိုမျှ မလုပ်နိုင်ဟူ၍မရှိ) ---------- ၉၇
၉၅။ တတိယဝဂ်၊ မေတ္တာဘာဝနာသုတ်(မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်သည်ဘေးရန်မဖြစ်) ---------- ၉၇
၉၆။ ဒုကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ပဌမသီလသုတ်(ယုတ်ညံ့သောသီလ/အယူ) ---------- ၉၈
၉၇။ ဒုကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ဒုတိယသီလသုတ်(ကောင်းမြတ်သောသီလ/အယူ) ---------- ၉၈
၉၈။ ဒုကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ဝိတက္ကသုတ်(စိုးရိမ်ပူဆွေးနေသောသတ္တဝါအပေါင်းကို ကြည့်ရှု) ---------- ၉၈
၉၉။ ဒုကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ဝိဇ္ဇာသုတ်(အမောဟသည် ကုသိုလ်တရား၏ရှေ့သွားဖြစ်) ---------- ၉၈
၁၀၀။ သဟဿဝဂ်၊ အနတ္တပုစ္ဆကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု(မိမိကိုယ်ကိုဆုံးမ) ---------- ၉၉
၁၀၁။ ကောဓဝဂ်၊ ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထု(သူတစ်ပါးကိုအောင်နိုင်ခြင်း) ---------- ၉၉
၁၀၂။ ဘိက္ခုဝဂ်၊ သမ္ဗဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု(မေတ္တာပွားမှ နိဗ္ဗာန်ရ) ---------- ၉၉
၁၀၃။ ဗောဓိဝဂ်၊ ဗာဟိယသုတ်(မေတ္တာပွားမှ နိဗ္ဗာန်ရ/နိဗ္ဗာန်၌ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းသာရှိ) ---------- ၉၉

အခန်း(၃) သဒ္ဓါ/ဆရာနှင့်ပတ်သတ်သောတရားတော်များ

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၀၄။ မူလပရိယာယသုတ်(မှတ်ယူမှု/အထူးသိမှု) ---------- ၁၀၁
၁၀၅။ အနင်္ဂဏသုတ်(ကိလေသာရှိ/မရှိ သိ/မသိ) ---------- ၁၀၃
၁၀၆။ စေတောခိလသုတ်(တရားရရန် အဓိက ၁၅-ချက်) ---------- ၁၀၄
၁၀၇။ အလဂဒ္ဒူပမသုတ်(မြွေ/ဖောင်/သစ်ခက်သစ်ရွက်/သတ္တဝါပြတ်) ---------- ၁၀၅
၁၀၈။ ဝနပတ္ထသုတ်(မှီဝဲဆည်းကပ်ထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်) ---------- ၁၀၈
၁၀၉။ ဝမ္မိကသုတ်(တောင်ပို့ဥပမာ/တရားရှာခြင်းမှတ်ကျောက်) ---------- ၁၀၉
၁၁၀။ မဟာဂေါပါလကသုတ်(နွားကျောင်းသားဥပမာ/တရားရှာနည်းပညာ ၁၁-ချက်) ---------- ၁၁၀
၁၁၁။ ဝီမံသကသုတ်(သောတာပန်မှ သဒ္ဓါခိုင်) ---------- ၁၁၄
၁၁၂။ ကောသမ္ဗိယသုတ်(သောတာပန်အင်္ဂါ ၇-ချက်) ---------- ၁၁၄

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၁၃။ ဘဒ္ဒါလိသုတ်(တစ်ထပ်တည်းသောအစာ/၁၀-ပါးသောရဟန္တာ၏ဥစ္စာ) ---------- ၁၁၆
၁၁၄။ ကီဋာဂိရိသုတ်(သဒ္ဓါရှိက အသားအသွေးတို့ခန်းခြောက်ပါစေ) ---------- ၁၁၇
၁၁၅။ ကဏ္ဏကတ္ထလသုတ်(တရားရမည့်အင်္ဂါ ၅-ပါး) ---------- ၁၁၈
၁၁၆။ စင်္ကီသုတ်(မဂ်အဖန်ဖန်ပွားမှ ဖိုလ်ရ) ---------- ၁၁၉
၁၁၇။ သန္ဒကသုတ်(ရှောင်ရန်ဆရာ ၈-ပါး) ---------- ၁၂၀

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၁၈။ ဂေါပကမောဂ္ဂလာနသုတ်(တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ) ---------- ၁၂၃
၁၁၉။ ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ်(ရဟန္တာဝန်ခံလျှင် မေးရန်၆-ချက်) ---------- ၁၂၄
၁၂၀။ ဗဟုဓါတုကသုတ်(ဓါတ်၄၁-ပါး/စိတ်ဖြစ်ကြောင်း စိတ်ဖြစ်စဉ်/အကြောင်းရှိမရှိ) ---------- ၁၂၆
၁၂၁။ အစ္ဆရိယအဗ္ဘုတသုတ်(မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အသိ) ---------- ၁၂၈
၁၂၂။ သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ်(သောတာပန်ဖို့ဟောတရား) ---------- ၁၂၉

ဒီဃနိကာယ်

၁၂၃။ မဟာလိသုတ်(တရားကျင့်ခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်) ---------- ၁၃၁
၁၂၄။ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်(မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဆရာဂုဏ်ရှစ်ပါး) ---------- ၁၃၃

သံယုတ္တနိကာယ်

၁၂၅။ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ စေတောခိလသုတ်(တရားရရန် အဓိက ၁၅-ချက်) ---------- ၁၃၄
၁၂၆။ အနောတ္တပ္ပီသုတ်(သစ္စာလေးပါးသိရန်ထိုက်သူ/ကြောက်လန့်ခြင်း/ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်း) ၁၃၅
၁၂၇။ သတ္တိသုတ်(သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ယခုချက်ချင်းပယ်ရန်) ---------- ၁၃၇
၁၂၈။ ကသိဘာရဒ္ဒါဇသုတ်(ဂါထာရွတ်၍ရသောဆွမ်းကိုပယ်) ---------- ၁၃၇

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

၁၂၉။ သဒ္ဓသုတ်(သဒ္ဓါတရားရှိသောအမျိုးကောင်းသား၌ရှိသော အာနိသင် ၅-မျိုး) ---------- ၁၃၈
၁၃၀။ ကာရဏ္ဍဝသုတ်(သာသနာတော်မှ နှင်ထုတ်သင့်သောရဟန်း) ---------- ၁၃၈
၁၃၁။ သောဏဝဂ်၊ ဥပေါသထသုတ်(ရဟန်းယုတ်ကိုနှင်ထုတ်) ---------- ၁၄၀
၁၃၂။ သစိတ္တသုတ်(ဦးခေါင်းမီးလောင်နေသူကဲ့သို့
ယုတ်ညံ့သောတရား၉-ပါးကို ချက်ချင်းငြိမ်းအောင်အားထုတ်) ---------- ၁၄၃

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

၁၃၃။ ပုပ္ဖဝဂ်၊ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု(၃၁-ဘုံကို ရွေးချယ်စိစစ်နိုင်) ---------- ၁၄၅
၁၃၄။ အရဟန္တဝဂ်၊ ဇီဝကပဉှာဝတ္ထု(ပူပန်မှုမရှိ) ---------- ၁၄၅
၁၃၅။ အရဟန္တဝဂ်၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု(ယောက်ျားမြတ်) ---------- ၁၄၅
၁၃၆။ အရဟန္တဝဂ်၊ ခဒိရရေဝတ္ထေရဝတ္ထု(မွေ့လျော်ဖွယ်အရပ်) ---------- ၁၄၆
၁၃၇။ လောကဝဂ်၊ အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဝတ္ထု(ဉာဏ်ဖြင့်ထွန်းလင်းတောက်ပ) ---------- ၁၄၆
၁၃၈။ နာဂဝဂ်၊ အတ္တနုဝတ္ထု(သည်းခံခြင်း) ---------- ၁၄၆
၁၃၉။ ဘိက္ခုဝဂ်၊ ပဉ္စဂ္ဂဒါယကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု(မစိုးရိမ်) ---------- ၁၄၆
၁၄၀။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ မာရတ္ထု(ဤမှာဘက်ကမ်း, ထိုမှာဘက်ကမ်း) ---------- ၁၄၆
၁၄၁။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု(အမျက်ထွက်သူသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်) ---------- ၁၄၇

၁၄၂။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ ဧကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု(ဘောဝါဒီ) -- ၁၄၇
၁၄၃။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ သာမဏေရာနံဝတ္ထု(မဆန့်ကျင်/ရန်ငြိမ်း) ------------------------------ ၁၄၇
၁၄၄။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဝတ္ထု(အမျက်မထွက်) ------------------------------- ၁၄၈
၁၄၅။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၊ ဒေဝဟိတဗြာဟ္မဏဝတ္ထု(ဘဝအစဉ်, နတ်ပြည်, ငရဲပြည်ကိုသိမြင်)---------- ၁၄၈
၁၄၆။ နန္ဒဝဂ်၊ နန္ဒသုတ်(မြတ်စွာဘုရား၏ပရိယာယ်) ------------------------------------- ၁၄၈
၁၄၇။ မေဃိယဝဂ်၊ ဥပသေနသုတ်(ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွင် ဒုက္ခမရှိ) ------------------------------ ၁၄၈
၁၄၈။ ဥရဂဝဂ်၊ ဥရဂသုတ်(မြွေအရေစွန့်ခြင်းဥပမာ) ------------------------------------- ၁၄၉
၁၄၉။ စူဠဝဂ်၊ ဟိရိသုတ်(အဆွေခင်ပွန်းစစ်)-- ၁၅၁
၁၅၀။ ဒုကနိပါတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ နိဗ္ဗာနဓါတုသုတ်(နိဗ္ဗာန် ၂-မျိုး) ------------------------------ ၁၅၂
၁၅၁။ ဒုကနိပါတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ ဒိဋ္ဌိကတသုတ်(ခန္ဓာငါးပါးကို ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်သိ)--------- ၁၅၃

အခန်း(၄) ကျင့်စဉ်နှင့်ပတ်သတ်သောတရားတော်များ

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၅၂။ သဗ္ဗာသဝသုတ်(အာသဝပယ်နည်း ၇-သွယ်) ------------------------------------- ၁၅၅
၁၅၃။ စူဠသီဟနာဒသုတ်(ဘဝဒိဋ္ဌိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ) --- ၁၅၇
၁၅၄။ မဟာဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်(ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဖြစ်ပုံ/ချုပ်ပုံ) ---------------------------- ၁၅၉
၁၅၅။ စူဠဝေဒလ္လသုတ်(သက္ကာယဒိဋ္ဌိ နိရောဓသမာပတ်ဝေဒနာ) ------------------------- ၁၆၂
၁၅၆။ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်(ချဲ့ထွင်မှုသညာ ဒုက္ခသစ္စာ) ---------------------------------- ၁၆၄

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၅၇။ အဋ္ဌကနာဂရသုတ်(နိဗ္ဗာန်တံခါး ၁၁-ပေါက်) ------------------------------------ ၁၆၅
၁၅၈။ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ်(ရှုနည်း၆-ခု/တရား၂၅-ပါး)-------------------------------- ၁၆၇
၁၅၉။ မဟာဝစ္ဆသုတ်(သမထဝိပဿနာသတိသာ) ------------------------------------- ၁၆၉
၁၆၀။ ဧသုကာရီသုတ်(သုစရိုက် ၁၀-ပါးကျင့်ရန်) ------------------------------------- ၁၇၀

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၆၁။ မဟာပုဏ္ဏမသုတ်(ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌိ အနတ္တ) ------------------------------ ၁၇၁
၁၆၂။ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ်(ဝိပဿနာရှုနည်း+အချိန်)------------------------------------ ၁၇၄
၁၆၃။ အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ်(ဝိပဿနာ ၁၀-ဌာန/တရား ၄၇-ပါး) ------------------- ၁၇၅
၁၆၄။ စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ်(ဓါတ်၄၈-ပါး အနတ္တတရား) ------------------------------ ၁၇၇
၁၆၅။ ဆဆက္ကသုတ်(ဓါတ်၃၆-ပါး+ဝေဒနာ ၃-ပါး အနတ္တတရား) ------------------------- ၁၇၉

ဒီဃနိကာယ်

၁၆၆။ စက္ကဝတ္တိသုတ်(မိမိနှင့်တရားသာကိုးကွယ်ရာ/သတိပဋ္ဌာန်သာရှုမှတ်ရာ) -------------- ၁၈၂

သံယုတ္တနိကာယ်

၁၆၇။ ခန္ဓသုတ်(ခန္ဓာငါးပါးနှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး) ------------------------------------ ၁၈၃
၁၆၈။ ခဇ္ဇနီယသုတ်(ခန္ဓာငါးပါးမစွဲလမ်းက နိဗ္ဗာန်ရ) ------------------------------------ ၁၈၄
၁၆၉။ ဒီဃနိကာယ်၊ မဟာနိဒါနသုတ်(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်အထူး) -------------------- ၁၈၇
၁၇၀။ အစေလကဿပသုတ်(အဝိဇ္ဇာရှိမှ ဆင်းရဲရှိ) ------------------------------------ ၁၈၈
၁၇၁။ ဒုက္ခသုတ်(ဒုက္ခသမုဒယသုတ်/ဒုက္ခနိရောဓသုတ်) ------------------------------ ၁၈၉
၁၇၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်(အကြောင်းအကျိုးဆက်တရား)
(ဒုက္ခသမုဒယသုတ်နှင့်ဒုက္ခနိရောဓသုတ်၏ ဒုတိယပိုင်း) ------------------------------- ၁၉၀
၁၇၃။ ဥပါဒါနသုတ်(တည်မြဲနေသောရုပ်နာမ်)--- ၁၉၁
၁၇၄။ သံယောဇနသုတ်(တည်မြဲနေသောရုပ်နာမ်) -------------------------------------- ၁၉၂
၁၇၅။ မဟာရုက္ခသုတ်(တည်မြဲနေသောရုပ်နာမ်) -------------------------------------- ၁၉၄
၁၇၆။ ဒု အဿုတဝါသုတ်(ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်) --------------------------------- ၁၉၅
၁၇၇။ သမ္မသသုတ်(သုဘ နိစ္စ သုခ အတ္တ/အသုဘ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ)------------------ ၁၉၆
၁၇၈။ သုသိမသုတ်(တန်ခိုးမရှိသောရဟန္တာများ)-------------------------------------- ၁၉၉
၁၇၉။ ယမကသုတ်(ရဟန္တာသေလျှင် ပြတ်/မပြတ်)------------------------------------ ၂၀၄
၁၈၀။ အနုရာဓသုတ်(သတ္တဝါသေလျှင် ပြတ်/မပြတ်) ---------------------------------- ၂၀၉
၁၈၁။ ဘာရဝဂ်၊ ဘာရသုတ်(ဝန်နှင့် ဝန်ဆောင်သမား) ---------------------------------- ၂၁၁
၁၈၂။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ်(သစ္စာလေးပါး မြတ်တရား) -------------------------------- ၂၁၁

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

၁၈၃။ သုတဓရသုတ်(အာနာပါနဿတိပွားများသော်) ---------------------------------- ၂၁၃
၁၈၄။ သမ္မာသမာဓိသုတ်(အာရုံငါးပါးသည်းခံနိုင်မှ သမာဓိရ)---------------------------- ၂၁၄
၁၈၅။ ဗလသုတ်(သမာဓိရရန် ထိုက်/မထိုက်သောတရား ၆-ပါး) ------------------------- ၂၁၄
၁၈၆။ ပဌမ မရဏဿတိသုတ်(သေဆုံးခြင်းကို ဖြစ်ပျက်ကြောင်းကျိုးနှင့်တကွရှုက နိဗ္ဗာန်ရ) ----- ၂၁၅
၁၈၇။ နီဝရဏသုတ်(အပိတ်အပင်တရားတို့ကို သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့်ပယ်) ---------------------- ၂၁၆
၁၈၈။ ဥရဂဝဂ်၊ ဟေမဝတသုတ်(ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၆-ပါး) ---------------------------------- ၂၁၇

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

၁၈၉။ ဇရာဝဂ်၊ မဟာဓနသေဋ္ဌိဝတ္ထု(အရွယ်ရှိခိုက် လုံ့လစိုက်)/(ကုဋေရှစ်ဆယ်သူဌေးသား) ----- ၂၁၈
၁၉၀။ မဂ္ဂဝဂ်၊ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု(မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်လမ်းကို ညွှန်ပြရုံသာရှိ) ---------------- ၂၁၈
၁၉၁။ မဂ္ဂဝဂ်၊ အနိစ္စလက္ခဏဝတ္ထု(အရာအားလုံး မတည်မြဲ) ------------------------------ ၂၁၉
၁၉၂။ မဂ္ဂဝဂ်၊ ဒုက္ခလက္ခဏဝတ္ထု(အမြဲပျက်စီးနေ၍ ဒုက္ခဆင်းရဲ) ------------------------- ၂၁၉
၁၉၃။ မဂ္ဂဝဂ်၊ အနတ္တလက္ခဏဝတ္ထု(အစိုးမရနိုင်၍ ငါ, ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်) -------------------- ၂၁၉
၁၉၄။ ပကိဏ္ဏကဝဂ်၊ ဒါရုသကဋိကပုတ္တဝတ္ထု(မေတ္တာရှိက နိုးကြား၏) --------------------- ၂၁၉
၁၉၅။ နိရယဝဂ်၊ ဒုဗ္ဗစဘိက္ခုဝတ္ထု(တိကျ, မြဲမြံစွာပြုလုပ်) ------------------------------- ၂၂၀
၁၉၆။ တဏှာဝဂ်၊ ဥဂ္ဂသေနဝတ္ထု(အလုံးစုံသောသညာက္ခန္ဓာ၌ တဏှာကိုစွန့်) ------------------ ၂၂၀
၁၉၇။ တိကနိပါတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ ဣန္ဒြိယသုတ်(ဣန္ဒြေ ၃-ပါး) -------------------------------- ၂၂၀
၁၉၈။ တိကနိပါတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ အဒ္ဓါသုတ်(ခန္ဓာငါးပါးကိုပိုင်းခြား၍သိ) ---------------------- ၂၂၁

အခန်း(၅) မှတ်သားဖွယ်ရာတရားတော်များ

မဇ္ဈိမနိကာယ်

မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၁၉၉။ သပ္ပုရိသသုတ်(သူတော်ကောင်းကြောင့်ချမ်းသာဖြစ်/
အရိယာသည် လူသားအားလုံး၏အကျိုးကိုဆောင်၏) ---------- ၂၂၃
၂၀၀။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်(မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အမွေခံထား) ---------- ၂၂၄
၂၀၁။ ဘယဘေရဝသုတ်(တောစွန်တောင်ဖျားနေခြင်း) ---------- ၂၂၄
၂၀၂။ ဝတ္ထသုတ်(ရဟန္တာသည် မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာနှင့်နေ၏/
အဝတ်ဥပမာ/ရေချိုးသူဥပမာ) ---------- ၂၂၆
၂၀၃။ သလ္လေခသုတ်(ဆောင်ရန်တရား ၄၄-ပါး) ---------- ၂၂၈
၂၀၄။ ရထဝိနီတသုတ်(ဝိသုဒ္ဓိ၇-ပါးနှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်) ---------- ၂၃၀
၂၀၅။ နိဝါပသုတ်(သမင်၄-မျိုး ရဟန်း၄-မျိုး) ---------- ၂၃၁
၂၀၆။ ပါသရာသိသုတ်(ကာမဂုဏ်ကျော့ကွင်းလွတ်မှ နိဗ္ဗာန်ရ) ---------- ၂၃၃
၂၀၇။ မဟာသာရောပမသုတ်(သာသနာ၏အကျိုး ၅-မျိုး) ---------- ၂၃၄
၂၀၈။ စူဠသာရောပမသုတ်(သာသနာ၏အကျိုး ၅-မျိုး) ---------- ၂၃၆

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၂၀၉။ အဘယရာဇကုမာရသုတ်(ပြောရမည့်စကား) ---------- ၂၃၈
၂၁၀။ အမ္ဗလဋ္ဌိကရာဟုလောဝါဒသုတ်(မုသားကြေးမုံမှန်) ---------- ၂၃၉
၂၁၁။ စူဠမာလုကျသုတ်(ဟော,မဟောတရား/သာသနာတော်၏အစ) ---------- ၂၃၉
၂၁၂။ တေဝိဇ္ဇဝစ္ဆသုတ်(အမြဲတမ်း အလုံးစုံကိုမသိ) ---------- ၂၄၁
၂၁၃။ မဟာသကုလုဒါယိသုတ်(ဤဝိညာဏ်သည် မိဘ ၂-ပါးမှပေါက်ဖွားသော ဤကိုယ်၌
မှီတွယ်၍ဖြစ်၏ ---------- ၂၄၁
၂၁၄။ ရဋ္ဌပါလသုတ်(လူအပေါင်းသည် တဏှာ၏ကျွန်တည်း) ---------- ၂၄၄
၂၁၅။ မဃဒေဝသုတ်(အဆုံးစွန်သောယောက်ျား) ---------- ၂၄၅
၂၁၆။ ဗြဟ္မာယုသုတ်(နိဗ္ဗာန်ရောက်တရားဟောစဉ်) ---------- ၂၄၆

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော်

၂၁၇။ ပဉ္စတ္တယသုတ်(အယူရှိရင် ဥပါဒါန်ရှိ) ---------- ၂၄၆
၂၁၈။ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသုတ်(ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမှ အရဟတ္တဖိုလ်ရ) ---------- ၂၄၇
၂၁၉။ ကိန္တိသုတ်(ငြင်းခုံမှု၌ မေးဖြေပုံ) ---------- ၂၄၈
၂၂၀။ ဂဏကမောဂ္ဂလာနသုတ်(ချမ်းသာရန် လုပ်ငန်းစဉ် ၆-ဆင့်) ---------- ၂၅၀
၂၂၁။ ဒန္တဘူမိသုတ်(အာသဝေါမကုန်က ရိုင်းရာကျ) ---------- ၂၅၁
၂၂၂။ ဆန္နောဝါဒသုတ်(တရားသိက ယခုဘဝမှာလည်းမဖြစ်) ---------- ၂၅၃
၂၂၃။ ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ်(တဏှာဖြစ်ပုံ/ချုပ်ပုံ၊ သည်းခံခြင်း) ---------- ၂၅၄

ဒီဃနိကာယ်

၂၂၄။ ဗြဟ္မဇာလသုတ်(ရတနာသုံးပါးတို့၏ အပြစ်နှင့်ဂုဏ်ကိုပြောလာသူအပေါ်
တုံ့ပြန်ရန်နည်းလမ်း) ---------- ၂၅၆
၂၂၅။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ဝေရဉ္ဇသုတ်(စွပ်စွဲမှု၌ဖြေရှင်းရန်) ---------- ၂၅၇
၂၂၆။ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်(ဧကန်နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းမဟုတ်/ဟုတ်သောတရားများ) ---------- ၂၅၉
၂၂၇။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်(ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးတွင် ဟောကြားခဲ့သောတရားများ) ---------- ၂၆၀
၂၂၈။ ဇနဝသဘသုတ်(တရားဂုဏ်တော် ၇-ပါး)(သမာဓိ၏အခြံအရံ ၇-ပါး) ---------- ၂၇၁
၂၂၉။ သိင်္ဂါလသုတ်(ရှောင်ကြဉ်ရန် ပျက်စီးခြင်းအကြောင်းတရားများ) ---------- ၂၇၂
၂၃၀။ သင်္ဂီတိသုတ်(ဓမ္မအနှစ်ချုပ်) ---------- ၂၇၃

သံယုတ္တနိကာယ်

၂၃၁။ ရောဟိတဿသုတ်(အသိစိတ်သန္တာန်တွင်သာ နိဗ္ဗာန်ရှိ) ---------- ၂၇၄
၂၃၂။ ဇရာမရဏသုတ်(နိဗ္ဗာန်သည် မအို, မနာ, မသေ) ---------- ၂၇၆
၂၃၃။ ကလျာဏမိတ္တသုတ်(မိတ်ဆွေကောင်းလျှင် အားလုံးပြီး၏) ---------- ၂၇၆
၂၃၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ သံဃဘေဒသုတ်(သံဃာကွဲပြားမှုအကြောင်းရင်း) ---------- ၂၇၆
၂၃၅။ သဒ္ဓမ္မပဋိရူပကသုတ်(မဂ်ဖိုလ်မသိ/တရားအတုပေါ်/သာသနာကွယ်) ---------- ၂၇၇
၂၃၆။ နခသိခသုတ်(သာသနာရှိမှ အရိယာဖြစ်) ---------- ၂၇၈

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

၂၃၇။ ဂိလာနသုတ်(သူနာသုံးမျိုး/လူသုံးမျိုး) ---------- ၂၇၉
၂၃၈။ သမာဓိသုတ်(သမာဓိပွားများသောရဟန်းတွင်ဖြစ်ပေါ်သောဉာဏ်ငါးပါး) ---------- ၂၈၀
၂၃၉။ အဿခဠုင်္ကသုတ်(ယောက်ျားယုတ် ၈-မျိုး) ---------- ၂၈၀
၂၄၀။ ဒုတိယဗလသုတ်(အားရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝန်ခံ၏) ----- ၂၈၁
၂၄၁။ သံယောဇနသုတ်(သံယောဇဉ် ၁၀-ပါး) ---------- ၂၈၂
၂၄၂။ ပဌမနာထသုတ်(မှီခိုရာ ၁၀-ပါး) ---------- ၂၈၃

ခုဒ္ဒကနိကာယ်

၂၄၃။ အတ္တဝဂ်၊ ကုမာရကဿပမာတုထေရီဝတ္ထု(မိမိသည်သာ ကိုးစားရာ) ---------- ၂၈၄
၂၄၄။ ဘိက္ခုဝဂ်၊ နင်္ဂလကုလတ္ထေရဝတ္ထု(မိမိကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်) ---------- ၂၈၅
၂၄၅။ ဇရာဝဂ်၊ လာလုဒါယီထေရဝတ္ထု(အသားတိုး/ပညာနည်း) ---------- ၂၈၅
၂၄၆။ အတ္တဝဂ်၊ ကာလတ္ထေရဝတ္ထု(မိစ္ဆာအယူသည် မိမိကိုယ်ကိုသတ်၏) ---------- ၂၈၅
၂၄၇။ ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်၊ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထု(နိဗ္ဗာန်မမြင် မထေရ်မဖြစ်) ---------- ၂၈၅
၂၄၈။ ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်၊ ဟတ္ထကဝတ္ထု(ခေါင်းတုံးတုံးရုံဖြင့် ရဟန်းမဖြစ်) ---------- ၂၈၆
၂၄၉။ ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်၊ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု(သူတစ်ပါးထံတောင်းစားကာမျှဖြင့် ရဟန်းမဖြစ်) ------- ၂၈၆
၂၅၀။ နိရယဝဂ်၊ ဒုစ္စရိတဖလပီဠိတဝတ္ထု(ကိုယ်, နှုတ်, နှလုံးကိုမစောင့်စည်း) ---------- ၂၈၆
၂၅၁။ ဗောဓိဝဂ်၊ ဟုံဟုက်သုတ်(ဗြာဟ္မဏငါဟု ပြောဆိုထိုက်၏) ---------- ၂၈၆
၂၅၂။ ဇစ္စန္ဓဝဂ်၊ ပဌမနာနာတိတ္ထိယသုတ်(မျက်ကန်းဆင်အသိ) ---------- ၂၈၇
၂၅၃။ ဇစ္စန္ဓဝဂ်၊ ဂဏိကာသုတ်(ကာမဂုဏ်ကို အပြစ်ဟု ယူခြင်း, မယူခြင်း/အယုတ်တရား ၂-ပါး) ၂၈၈

၂၅၄။ တိကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ပဌမဧသနာသုတ်(ရှာမှီးခြင်း ၃-ပါး)(ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသူ) ---------- ၂၈၉
၂၅၅။ တိကနိပါတ်၊ ပဌမဝဂ်၊ ဒုတိယဧသနာသုတ်(ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှာမှီးခြင်းတို့ကိုစွန့်၏) ---- ၂၉၀
၂၅၆။ စတုက္ကနိပါတ်၊ သဗြဟ္မကသုတ်(အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးပြုစုသင့်ပုံ) ---------- ၂၉၀
၂၅၇။ မဟာဝဂ်၊ သဘိယသုတ်(ဘိက္ခု, အရိယာ, အနုဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓ) ---------- ၂၉၁
၂၅၈။ ပါရာယနဝဂ်၊ နန္ဒမာဏဝပုစ္ဆာ(မိရိုးဖလာအသိများ) ---------- ၂၉၂
၂၅၉။ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ---------- ၂၉၃
၂၆၀။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ မဟာဝဂ်၊ တိတ္ထာယတနသုတ်(မှားယွင်းသောအယူ ၃-မျိုး) ---------- ၃၁၇
၂၆၁။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိ၊
မဟာခန္ဓက၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီ သူငယ်ချင်းသုံးကျိပ်ဝတ္ထု(မိမိကိုယ်ကိုရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်) - ၃၁၉
၂၆၂။ ဒီဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ်ပါဠိတော်၊ သိင်္ဂါလသုတ်
(သာမာန်လူများလိုက်နာရမည့် ဗုဒ္ဓ၏အကျင့်သီလ) ---------- ၃၂၀
၂၆၃။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အာနာပါနသံယုတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ ပဌမ အာနန္ဒသုတ်
(အာနာပါနရှုပွားပြီး သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးဖြင့်နိဗ္ဗာန်ရောက်ပုံ) ---------- ၃၂၄
၂၆၄။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ သစ္စသံယုတ်၊ သီသပါဝနဝဂ်၊ စေလသုတ်(အဝတ်,ပုဆိုး,ဦးခေါင်း
မီးလောင်နေလျှင်တောင်ခဏထားပြီး သစ္စာလေးပါးသိအောင်အားထုတ်) ---------- ၃၂၆
၂၆၅။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ သောတာပတ္တိသံယုတ်၊ ဝေဠုဒွါရဝဂ်၊ ဝေဠုဒွါရသုတ်
(သောတာပန်နိုင်သော ၇-ပါးသီလ) ---------- ၃၂၇
၂၆၆။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ခန္ဓသံယုတ်၊ နကုလပိတုဝဂ်၊ နကုလပိတုသုတ်
(ကိုယ်သာနာ၍ စိတ်မနာသူဖြစ်ပုံ) ---------- ၃၂၈
၂၆၇။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ဝေဒနာသံယုတ်၊ သဂါထာဝဂ်၊ သလ္လသုတ်
(ပုထုဇဉ်နှင့် အရိယာတို့၏ဝေဒနာခံစားပုံ) ---------- ၃၂၉
၂၆၈။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ခန္ဓသံယုတ်၊ ဥပယဝဂ်၊ သတ္တဋ္ဌာနသုတ်
(ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားသိပုံအကျယ်)(၇-ဋ္ဌာန ၃-မျိုး) ---------- ၃၃၂
၂၆၉။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဠာယတနသံယုတ်၊ အာသီဝိသဝဂ်၊ ယဝကလာပိသုတ်
(အထင်မှားမှုကြောင့် နောင်ဘဝ ဒုက္ခကြီးပုံ) ---------- ၃၃၄
၂၇၀။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ဂါမဏိသံယုတ်၊ ပါဋလိယသုတ်(သုစရိုက်တရား ၁၀-ပါးနှင့်
မေတ္တာရှိလျှင် မဂ်သမာဓိရနိုင်၊ အကုသိုလ်ကံများ အကျိုးမပေးနိုင်) ---------- ၃၃၆
၂၇၁။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ဂါမဏိသံယုတ်၊ သင်္ခဓမသုတ်
(ငါးပါးသီလပျက်လျှင် အပါယ်ကျသည်ဟူသောအယူများကို ပယ်စွန့်ရမည်) ---------- ၃၃၈
၂၇၂။ ဒီဃနိကာယ်၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်ပါဠိတော်၊ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်
(အသက်ရှင်နေရခြင်းသည် ဆင်းရဲသည်မဟုတ်) ---------- ၃၄၀
၂၇၃။ ဒီဃနိကာယ်၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်ပါဠိတော်၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်(ရဟန်းဖြစ်ရန်ခက်ခြင်းသည်
မေတ္တာပွားရန် ခက်ခဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်) ---------- ၃၄၃
၂၇၄။ သံယုတ္တနိကာယ်၊ ဂါမဏိသံယုတ်၊ အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ်
(ရွတ်ဆိုဆုတောင်းခြင်းဖြင့် ကောင်းရာသုဂတိမရနိုင်) ---------- ၃၄၅
၂၇၅။ မာတုဂါမသံယုတ်၊ ဗလဝဂ်၊ ပဉ္စသီလဝိသာရဒသုတ်
(အမျိုးသမီးများအတွက် ငါးပါးသီလ) ---------- ၃၄၇